

NGHIÊN CỨU VỀ BỒI DƯỠNG TINH THẦN PHÁT TRIỂN XANH CỦA DOANH NHÂN TRONG THỜI ĐẠI MỚI: GÓC NHÌN TỪ QUAN NIỆM CỦA C.MÁC VỀ TỰ NHIÊN*

GS, TS. HÀ QUÂN;

TS. CÁT VĂN SOÁI**

Tinh thần phát triển xanh của doanh nhân là một trong những thành tố quan trọng của tinh thần doanh nhân nói chung. Là lực lượng chủ lực trong việc triển khai phát triển xanh, đội ngũ doanh nhân đóng vai trò thiết yếu trong việc thúc đẩy chuyển đổi phát triển xanh. Vì vậy, trong kỷ nguyên mới, việc xác định phương thức bồi dưỡng tinh thần này và nội hàm thời đại mới của tinh thần doanh nhân trở thành đề tài nghiên cứu trọng yếu trong tiến trình hiện đại hóa đặc sắc Trung Quốc.

1. Quan niệm tự nhiên của C.Mác và giá trị định hướng đối với bồi dưỡng tinh thần phát triển xanh của doanh nhân

Bản chất và cốt lõi của tinh thần phát triển xanh của doanh nhân là việc định nghĩa lại nền văn minh thương mại dựa trên nền tảng sức chịu tải của môi trường Trái đất. Trong hoạt động kinh doanh, tinh thần này thể hiện

qua sự tích hợp sâu sắc việc bảo vệ môi trường sinh thái, sử dụng bền vững tài nguyên và thực hiện trách nhiệm xã hội vào chiến lược và vận hành doanh nghiệp; đồng thời, mở ra mô hình tăng trưởng mới thông qua việc hàn gắn mối quan hệ giữa con người và tự nhiên, hướng tới giá trị cộng sinh hài hòa giữa hai bên. Tinh thần đó tương hợp với quan niệm tự nhiên của C.Mác. Quan niệm này xem con người, xã hội và thiên nhiên là mối quan hệ thống nhất trong sự đối lập; thể hiện qua sự thống nhất giữa năng lực sản xuất tự nhiên và năng lực sản xuất xã hội; đồng thời, làm rõ cơ chế trao đổi vật chất một cách hợp lý giữa con người và thiên nhiên.

Nội hàm lý luận của quan niệm tự nhiên của C.Mác

Thứ nhất, quan điểm về sự thống nhất giữa các mặt đối lập của con người - xã hội - tự nhiên.

Con người, xã hội và tự nhiên tạo thành một thể thống nhất hữu cơ với mối quan hệ tương tác và chuyển hóa lẫn nhau. Theo C.Mác, con

* Tạp chí Kinh tế Doanh nghiệp, số 8-2025, tr.16-25

** Viện Chủ nghĩa Mác, Đại học Nam Xương, Trung Quốc

người thiết lập quan hệ với tự nhiên thông qua thực tiễn; tự nhiên cung cấp nền tảng vật chất cho đời sống, trong khi hoạt động sản xuất, sinh hoạt của con người lại tác động trở lại tự nhiên, tạo nên một chỉnh thể thống nhất giữa con người - xã hội - tự nhiên. Đối với doanh nghiệp, hoạt động sản xuất là bộ phận của mối quan hệ này, vì vậy doanh nhân cần ý thức trách nhiệm sinh thái vượt lên trên mục tiêu lợi nhuận. Bảo vệ môi trường phải trở thành tiền đề của sự tồn tại và phát triển của doanh nghiệp. Vì vậy, doanh nhân cần kết hợp mục tiêu kinh tế với giải quyết vấn đề môi trường, tạo giá trị sinh thái và thực hiện trách nhiệm đạo đức, kinh tế, pháp lý. Trách nhiệm ấy hình thành nội hàm quan trọng của tinh thần phát triển xanh và đóng góp vào mục tiêu hài hòa giữa các mối quan hệ (con người và tự nhiên, con người và xã hội, xã hội và tự nhiên).

Thứ hai, quan niệm thống nhất giữa lực lượng sản xuất tự nhiên và lực lượng sản xuất xã hội.

Trong toàn bộ hệ thống lực lượng sản xuất của nhân loại, sự kết hợp hữu cơ giữa lực lượng sản xuất xã hội và lực lượng sản xuất tự nhiên tạo nên một chỉnh thể thống nhất. Quá trình “nhân hóa tự nhiên” đòi hỏi phải quán triệt mối quan hệ biện chứng giữa hai yếu tố này, bởi lao động sản xuất chính là “điều kiện tự nhiên vĩnh viễn của đời sống con người, là điều kiện chung của quá trình trao đổi chất giữa con người và tự nhiên”. Phạm trù lực lượng sản xuất của C.Mác thể hiện sự thống nhất hữu cơ giữa hai yếu tố này, chúng có mối quan hệ phụ thuộc và tác động lẫn nhau. Chính trong quá trình tương tác này, lực lượng sản xuất xã hội được hình thành và phát triển, nhưng luôn

chịu sự quy định và ảnh hưởng của lực lượng sản xuất tự nhiên. Cụ thể, lực lượng sản xuất tự nhiên tác động đến hai yếu tố cốt lõi của lực lượng sản xuất xã hội: 1) Tư liệu lao động với tư cách là của cải tự nhiên; 2) Tư liệu sinh hoạt với tư cách là của cải vật chất. Dựa trên nội hàm này của quan niệm tự nhiên trong tư tưởng của C.Mác, doanh nhân cần có tầm nhìn dài hạn, vượt qua chủ nghĩa ngắn hạn, xây dựng chiến lược ổn định, tính toán chi phí vòng đời sản phẩm, ưu tiên yếu tố môi trường trong thiết kế sản phẩm, và chấp nhận chu kỳ hoàn vốn dài hơn. Mặt khác, doanh nhân cần đầu tư vào năng lượng tái tạo, tài sản tương lai như hạ tầng năng lượng sạch hay dự án hấp thụ carbon, qua đó điều hòa mối quan hệ giữa lực lượng sản xuất tự nhiên và xã hội, đồng thời làm phong phú thêm tinh thần phát triển xanh của doanh nhân trong bối cảnh mới.

Thứ ba, quan điểm về quá trình trao đổi vật chất giữa con người và tự nhiên.

Quá trình trao đổi vật chất giữa con người và tự nhiên là hoạt động thực tiễn có mục đích, diễn ra liên tục thông qua lao động. Đây thực chất là quá trình chuyển hóa hình thái, vị trí và tính chất của vật chất tự nhiên nhằm đáp ứng nhu cầu của con người. Đây là nhân tố cốt lõi trong quan điểm tự nhiên của C.Mác, đồng thời là nền tảng lý luận cho kinh tế học sinh thái Mác và kinh tế học phê phán. Nó cung cấp khung lý luận sâu sắc và công cụ phê phán để hiểu và giải quyết các khủng hoảng sinh thái đương đại.

Lao động là quá trình mà con người làm trung gian, điều chỉnh và kiểm soát sự trao đổi vật chất với tự nhiên. Quá trình trao đổi vật

chất này bồi đắp nội hàm mới cho tinh thần xanh của doanh nhân. Lý thuyết về trao đổi vật chất chỉ ra rằng, con người là nhân tố tham gia vào vòng tuần hoàn tự nhiên, hủy hoại tự nhiên chính là phá vỡ nền tảng sinh tồn của chính mình. Do đó, tinh thần phát triển xanh đòi hỏi doanh nhân phải chuyển từ tư duy “khai thác tự nhiên” sang “người bảo vệ hệ sinh thái”; biến hoạt động kinh tế từ thế đối lập với tự nhiên thành quan hệ cộng sinh với hệ sinh thái. Do đó, doanh nhân cần đặt doanh nghiệp vào tổng thể hệ sinh thái, tái định vị vai trò của mình trong hệ thống tự nhiên để tránh nguy cơ “đứt gãy trao đổi chất”; đồng thời, phát huy vai trò của trí lực và thể lực trong quá trình điều hòa trao đổi vật chất giữa con người và tự nhiên, tạo nền tảng vững chắc cho phát triển bền vững và tạo không gian, điều kiện sinh tồn cho các thế hệ mai sau.

Đặc trưng nổi bật trong quan điểm tự nhiên của C.Mác

Thứ nhất, đặc trưng nhận thức từ góc độ quan điểm hệ thống tự nhiên của C.Mác.

Trong quá trình khảo cứu mối quan hệ giữa con người và tự nhiên, C.Mác đã hình thành hệ thống nhận thức luận độc đáo của riêng mình - lý luận nhận thức của chủ nghĩa duy vật biện chứng. Xuất phát từ tính chủ động chủ quan của con người, nhận thức luận này lấy sự chuyển hóa và biến đổi lẫn nhau giữa chủ thể và khách thể làm định hướng, từ đó nghiên cứu tổng thể quan hệ giữa thế giới chủ quan và khách quan cùng các quy luật phát triển của nó. Trên cơ sở đó, chỉ ra bản chất sự vận động của tư duy, sự phát triển xã hội và quy luật tự nhiên. Đặc trưng nhận thức trong

quan điểm tự nhiên của C.Mác đã tạo nên tảng lý luận cho doanh nhân thiết lập giá trị quan đúng đắn. Trong quá trình sản xuất của doanh nghiệp, chỉ khi nhận thức đúng đắn về tự nhiên thì mới có thể cải tạo tự nhiên một cách hợp lý, từ đó xây dựng được chiến lược sản xuất phù hợp với quy luật phát triển của xã hội loài người.

Thứ hai, đặc trưng thực tiễn từ góc độ quan điểm tự nhiên được nhân hóa của C.Mác.

C.Mác khẳng định hoạt động thực tiễn chính là động lực nội sinh trong quá trình “nhân hóa” tự nhiên. Theo đó, sự hình thành của tự nhiên được nhân hóa là một quá trình động ba chiều: Lấy con người làm chủ thể, tự nhiên làm khách thể và hoạt động thực tiễn của con người làm phương tiện. Từ đó, ông đưa ra quan điểm mang tính đột phá về “nhân hóa tự nhiên”, lấy thực tiễn là bản chất đặc trưng, đánh dấu bước chuyển mang tính cách mạng trong lịch sử phát triển của quan điểm tự nhiên. Giá trị định hướng là doanh nhân cần ưu tiên công cụ thực nghiệm và lao động sản xuất, ứng dụng phương pháp luận thực tiễn để phân tích quá trình trao đổi và tương tác giữa vật chất - năng lượng - thông tin giữa con người và tự nhiên, loại bỏ tư duy ý niệm thuần túy; thông qua đó hình thành và củng cố tinh thần phát triển xanh trong hoạt động điều hành và hoạch định chiến lược.

Thứ ba, đặc trưng biện chứng từ góc độ quan điểm sinh thái tự nhiên của C.Mác.

Tính biện chứng trong quan điểm sinh thái tự nhiên của C.Mác được thể hiện rõ trong mối quan hệ giữa khai thác và bảo vệ tự nhiên. Việc con người khai thác tự nhiên là một quá

trình vật chất và động thái, ở mỗi thời kỳ đều mang những hình thức và nội dung đặc thù, đồng thời đóng vai trò quyết định đối với sự sinh tồn và phát triển của nhân loại. Trong quá trình sản xuất của doanh nghiệp, việc doanh nhân cân bằng giữa khai thác và bảo vệ tự nhiên sẽ quyết định “huyết mạch” của doanh nghiệp. Do đó, với tư cách là chủ thể của hoạt động sản xuất, doanh nhân cần nhận thức sâu sắc tính biện chứng của quan niệm sinh thái tự nhiên của C.Mác; xử lý hài hòa quan hệ giữa con người và tự nhiên trong quá trình sản xuất, qua đó hướng đến trạng thái cộng sinh và phát triển bền vững.

Ý nghĩa quan trọng trong quan niệm tự nhiên của C.Mác đối với việc bồi dưỡng tinh thần phát triển xanh của doanh nhân

Thứ nhất, góp phần giúp doanh nhân giữ vững lập trường mácxít.

Lập trường cốt lõi của chủ nghĩa Mác là nhân dân, với sứ mệnh thực hiện giải phóng giai cấp vô sản và toàn thể nhân loại, hướng tới mục tiêu phát triển toàn diện và tự do của con người. C.Mác khẳng định, giới tự nhiên tác động đến con người, các điều kiện tự nhiên quyết định sự phát triển lịch sử của con người, nhưng con người cũng tác động trở lại giới tự nhiên, cải tạo tự nhiên, tạo ra những điều kiện sinh tồn mới cho chính mình. Khi xây dựng chiến lược phát triển doanh nghiệp, doanh nhân phải đứng vững trên lập trường của quần chúng nhân dân, điều chỉnh và hoàn thiện mục tiêu sản xuất mà không làm tổn hại đến lợi ích của nhân dân. Chỉ khi tích hợp tư tưởng sinh thái vì nhân dân vào tinh thần phát triển xanh, doanh nghiệp mới đạt được sự phát triển bền vững.

Tinh thần phát triển xanh của doanh nhân quyết định tư duy phát triển và việc hoạch định chiến lược của doanh nghiệp. Trong quá trình lập kế hoạch, doanh nhân phải cân bằng giữa lợi nhuận và quyền lợi sinh thái của nhân dân, bảo đảm an toàn môi trường, đạt được mục tiêu “cùng thắng lợi” giữa bảo vệ và phát triển, luôn đặt lợi ích của nhân dân lên hàng đầu.

Thứ hai, giúp cho doanh nhân kiên định quan điểm cơ bản của chủ nghĩa Mác.

Sự cộng sinh hài hòa giữa con người và tự nhiên là quan điểm cơ bản của chủ nghĩa Mác. Ông chỉ rõ: “Không có giới tự nhiên, không có thế giới bên ngoài mang tính cảm tính, thì người công nhân chẳng thể sáng tạo ra thứ gì”. Mỗi quan hệ tương tác này là nền tảng cho sự tồn tại và phát triển của xã hội loài người. Việc xây dựng văn hóa doanh nghiệp hài hòa với thiên nhiên là yêu cầu để doanh nhân kiên định quan điểm mácxít và cũng là nền tảng lý luận để bồi dưỡng tinh thần phát triển xanh.

Doanh nhân cần nhận thức rõ tự nhiên là điều kiện vật chất thiết yếu cho sự sống còn và phát triển của doanh nghiệp. Trên cơ sở đó, họ phải áp dụng tư duy hài hòa và tư duy giới hạn, từ bỏ các mô hình phát triển cũ gây tiêu hao lớn, phát thải cao và ô nhiễm nặng nhằm điều hòa quan hệ giữa con người và tự nhiên, đồng thời kiên định các nguyên lý cơ bản của C.Mác để hướng tới phát triển bền vững.

Thứ ba, góp phần giúp doanh nhân vận dụng tốt phương pháp cơ bản của chủ nghĩa Mác.

Phương pháp cơ bản của chủ nghĩa Mác là kết tinh trí tuệ của lý luận mácxít, cung cấp chỉ dẫn tư tưởng và chuẩn mực hành vi để doanh nhân nhận thức và cải tạo tự nhiên một cách

đúng đắn. Đây là khoa học về những quy luật phổ biến của sự vận động và phát triển của tự nhiên, xã hội loài người và tư duy. C.Mác khuyên nhủ con người phải “từng ngày học cách hiểu đúng đắn hơn những quy luật tự nhiên, học cách nhận thức những hậu trước mắt hay tương lai do sự can thiệp của chúng ta vào quá trình vận hành thông thường của giới tự nhiên gây ra”.

Việc vận dụng biện chứng duy vật giúp doanh nhân hình thành cách nhìn nhận toàn cục, hệ thống về quan hệ giữa con người và tự nhiên, trong khi phương pháp phân tích mâu thuẫn giúp họ xác định các vấn đề trọng tâm. Ví dụ như xung đột giữa bảo vệ môi trường và lợi ích kinh tế, từ đó triển khai chiến lược phát triển bền vững. Lịch sử phát triển doanh nghiệp chứng minh rằng, việc vận dụng đúng phương pháp cơ bản của C.Mác có tác động lớn tới sự phát triển của doanh nghiệp; đồng thời, là yếu tố quan trọng để bồi dưỡng tinh thần phát triển xanh của doanh nhân. Vì vậy, doanh nhân cần nắm vững và vận dụng thành thạo các phương pháp này để nhận diện và giải quyết hiệu quả các vấn đề nảy sinh trong quá trình phát triển, xây dựng chiến lược thực tiễn và hướng tới xây dựng doanh nghiệp tầm cỡ thế giới.

2. Con đường bồi dưỡng tinh thần phát triển xanh của doanh nhân dựa vào góc nhìn quan niệm tự nhiên của C.Mác

Trong bối cảnh kinh tế diễn biến phức tạp, việc vận dụng các quan điểm này trở thành yêu cầu cấp thiết và là nền tảng lý luận cho việc hình thành tinh thần phát triển xanh của đội ngũ doanh nhân.

Bồi dưỡng tư duy phát triển bền vững của doanh nhân dựa vào quan điểm hệ thống tự nhiên của C.Mác

Quan điểm hệ thống tự nhiên của C.Mác nhấn mạnh, con người là bộ phận hữu cơ của tự nhiên, và tự nhiên cung cấp nền tảng vật chất cho sự tồn tại của con người. Để duy trì cân bằng hệ thống, các hoạt động của con người phải tuân theo quy luật tự nhiên, nhằm ngăn chặn sự đứt gãy trao đổi chất do khai thác quá mức. Quan điểm này không chỉ vạch rõ logic khoa học của phát triển bền vững, mà còn đề ra cương lĩnh hành động cho doanh nghiệp trong bối cảnh khủng hoảng sinh thái toàn cầu.

Trên thực tế, doanh nhân cần hình thành ý thức phát triển toàn diện thông qua nâng cao nhận thức từ các chương trình đào tạo về môi trường; ứng dụng công nghệ xanh trong sản xuất, giảm tiêu thụ năng lượng và phát thải; xây dựng chuỗi cung ứng bền vững từ khâu nguyên liệu đến tiêu thụ; phát triển sản phẩm xanh đáp ứng nhu cầu của thị trường; kiến tạo văn hóa doanh nghiệp xanh và minh bạch thông tin môi trường.

Trên thực tế, tư tưởng này được minh họa sinh động qua mạng lưới tái chế pin của CATL (doanh nghiệp công nghệ không carbon). Với mô hình khép kín “khoáng sản - pin - tái chế - vật liệu tái sinh - pin mới”, CATL đã đạt được đột phá kép về hiệu quả kinh tế và môi trường. Cốt lõi thành công nằm ở việc tích hợp hệ thống mạng lưới thu hồi, tái chế, nghiên cứu, phát triển công nghệ và chuỗi ứng dụng. Công nghệ “tuần hoàn định hướng” độc đáo giúp nâng tỷ lệ thu hồi các vật liệu quý hiếm như

niken, coban, mangan lên tới 99,3%, trong khi lithium đạt trên 90%, hình thành vòng khép kín hoàn chỉnh. Mô hình này không chỉ thể hiện quan điểm hệ thống tự nhiên của C.Mác mà còn là hình mẫu thực tiễn cho phát triển bền vững ngành năng lượng mới.

Bồi dưỡng quan niệm đổi mới công nghệ xanh cho doanh nhân thông qua quan điểm tự nhiên được nhân hóa của C.Mác

Quan điểm tự nhiên được nhân hóa của C.Mác khẳng định, thông qua hoạt động thực tiễn, con người in dấu ấn lên tự nhiên và chuyển hóa tài nguyên thành tư liệu sản xuất. Quan điểm này vượt qua sự đối lập nhị nguyên giữa con người và tự nhiên, nhấn mạnh mối quan hệ biện chứng và cùng phát triển. C.Mác chỉ rõ nguồn gốc của khủng hoảng sinh thái là sự “đứt gãy trao đổi chất” giữa con người và tự nhiên. Giải quyết khủng hoảng không chỉ dừng ở cải tiến công nghệ mà cần đạt được “sự hòa giải giữa con người và tự nhiên” thông qua hoạt động sản xuất khoa học. Quan điểm này cung cấp nền tảng lý luận và định hướng giá trị cho đổi mới công nghệ xanh, coi thực tiễn và công nghệ xanh là câu nói trung tâm và công cụ thiết yếu cho phát triển bền vững của doanh nghiệp.

Doanh nhân cần xây dựng tư duy đổi mới công nghệ xanh như C.Mác đã chỉ rõ: “Giới tự nhiên không chế tạo ra bất kỳ máy móc nào [...] Tất cả chúng đều là sản phẩm của lao động con người, là vật chất tự nhiên đã trở thành công cụ cho ý chí con người chi phối tự nhiên [...] là sức mạnh tri thức được vật chất hóa.” Bằng cách chuyển đổi từ mô hình “thống trị tự nhiên” sang “hòa giải với tự nhiên”, doanh

nhân không chỉ thúc đẩy tiến bộ công nghệ mà còn kiến tạo hình mẫu văn minh sinh thái mới cho thời đại.

Doanh nhân cần nỗ lực xây dựng hệ thống đổi mới công nghệ xanh. Hội nghị Trung ương 3 (khóa XX) của Đảng Cộng sản Trung Quốc chỉ ra rằng: “Xây dựng cơ chế thúc đẩy doanh nghiệp vừa và nhỏ theo hướng chuyên môn hóa, tinh thông, đặc thù, và đổi mới phát triển. Khuyến khích doanh nghiệp khoa học công nghệ tăng cường đầu tư cho nghiên cứu và phát triển”. Thực tế cho thấy, xây dựng hệ thống công nghệ sinh thái xanh có ý nghĩa quan trọng trong việc nâng cao năng lực sáng tạo công nghệ xanh và sức cạnh tranh quốc tế của doanh nghiệp. Vì vậy, đòi hỏi doanh nhân cần phát huy vai trò dẫn dắt, xây dựng chiến lược đổi mới công nghệ sinh thái xanh, tối ưu hóa phân bổ nguồn lực cho nghiên cứu và phát triển (R&D). Đồng thời, cần tăng cường hợp tác với các viện nghiên cứu, trường đại học, tham gia liên minh đổi mới ngành, lấy nhu cầu thị trường làm định hướng.

Tập đoàn Haier là minh chứng tiêu biểu khi vận dụng quan điểm nhân hóa tự nhiên của C.Mác vào triết lý kinh doanh. Nền tảng công nghiệp internet COSMOPlat của Haier cho phép người tiêu dùng tham gia vào toàn bộ vòng đời sản phẩm, chuyển đổi vai trò của họ từ tiếp nhận thụ động sang tham gia chủ động. Điều này phù hợp với quan điểm của C.Mác khi cho rằng, công nghệ phải trở thành công cụ giải phóng con người. Thông qua các công nghệ như internet vạn vật (IoT) và AI, COSMOPlat đã đạt được đột phá về kỹ thuật, tối ưu hóa phân bổ nguồn lực. Haier đã hiện

thực hóa sự thống nhất hữu cơ giữa “con người hóa tự nhiên” và “tự nhiên hóa con người”, đồng thời mở rộng hợp tác sinh thái xuyên ngành. Thực tiễn của COSMOplat chứng minh tư tưởng của C.Mác về tự nhiên vẫn giữ nguyên giá trị trong thời đại số, cung cấp mô hình mới cho mối quan hệ giữa “con người - công nghệ - tự nhiên”.

Xây dựng trách nhiệm sinh thái cho doanh nhân dựa trên quan điểm sinh thái tự nhiên của C.Mác

Ba nội dung cốt lõi trong quan điểm sinh thái tự nhiên của C.Mác chính là nền tảng lý luận cho việc định hình quan điểm về trách nhiệm sinh thái của doanh nhân. *Thứ nhất*, doanh nhân cần nhận thức sâu sắc rằng, giới tự nhiên là tiền đề và nền tảng cho sự tồn tại và phát triển của con người. *Thứ hai*, môi trường tạo ra con người, và con người cũng tạo ra môi trường. Thông qua những hoạt động thực tiễn tích cực và năng động, con người cải tạo tự nhiên, biến nó thành nguồn lực phục vụ cho nhu cầu của chính mình, từ đó đề ra kế hoạch thực hiện mục tiêu của bản thân. Các hoạt động sáng tạo của con người đối với tự nhiên phải kết hợp hữu cơ giữa cải tạo, xây dựng và làm đẹp tự nhiên. *Thứ ba*, sự hài hòa và thống nhất giữa con người với tự nhiên là ranh giới cơ bản nhất trong quan điểm về trách nhiệm sinh thái của doanh nhân. C.Mác đã chỉ ra rằng, “Chúng ta đừng quá say sưa với những chiến thắng của con người trước giới tự nhiên. Bởi lẽ, đối với mỗi chiến thắng như thế, tự nhiên đều trả thù lại chúng ta. Mỗi một chiến thắng, ở bước đầu tiên đúng là đã đem lại những kết quả như chúng ta dự kiến, nhưng ở bước thứ hai và thứ

ba, thì lại gây ra những ảnh hưởng hoàn toàn khác, ngoài dự kiến, những ảnh hưởng đó thường xóa bỏ kết quả thứ nhất”.

Dựa trên nền tảng lý luận của C.Mác và các yêu cầu thực tiễn hiện đại, doanh nhân cần tập trung vào ba khía cạnh chính:

Một là, tăng cường tu dưỡng đạo đức bản thân. Trong buổi tọa đàm với các doanh nghiệp tư nhân, Tổng Bí thư Đảng Cộng sản Trung Quốc Tập Cận Bình đã nhấn mạnh, doanh nhân phải tích cực thực hiện trách nhiệm xã hội, xây dựng quan hệ lao động hài hòa, chú trọng bảo vệ môi trường sinh thái, tham gia các hoạt động từ thiện trong khả năng, và lan tỏa tình yêu thương cho xã hội nhiều hơn. *Một mặt*, doanh nhân cần xác lập tư tưởng phát triển xanh, tăng cường đầu tư tài chính cho nghiên cứu và phát triển công nghệ xanh, chấp nhận cả những khoản đầu tư không mang lại lợi nhuận trực tiếp. *Mặt khác*, doanh nhân cần thấm nhuần quan niệm “môi trường tạo ra con người, con người cũng tạo ra môi trường”, áp dụng chiến lược “giảm phát thải carbon” vào phát triển doanh nghiệp, điều chỉnh cơ cấu ngành và tối ưu hóa, nâng cấp các dây chuyền sản xuất lạc hậu để hoạt động sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp từng bước chuyển từ tiêu hao năng lượng cao, ô nhiễm nặng sang tiêu hao năng lượng thấp, xanh và thân thiện với môi trường.

Hai là, tích cực thực hiện trách nhiệm xã hội. Tư tưởng của C.Mác về mối quan hệ giữa con người và tự nhiên chỉ ra rằng, doanh nhân phải xử lý đúng đắn mối quan hệ giữa sản xuất và bảo vệ môi trường: “Chúng ta thống trị tự nhiên ... ; ngược lại, máu, thịt và cả bộ óc của

chúng ta đều thuộc về tự nhiên và tồn tại trong giới tự nhiên”. Do đó, doanh nhân phải từ bỏ quan điểm sai lầm khi chỉ theo đuổi lợi ích mà bỏ mặc tự nhiên. Điều này đòi hỏi doanh nhân cần nhận thức đầy đủ rằng bảo vệ môi trường sinh thái chính là phát triển lực lượng sản xuất. Mặt khác, cần đẩy mạnh phát triển kinh tế tuần hoàn, tránh tha hóa tiêu dùng, đẩy nhanh xây dựng nền văn minh sinh thái xã hội chủ nghĩa. Những hành động này không chỉ giúp doanh nghiệp phát triển bền vững, nâng cao trách nhiệm xã hội mà còn góp phần xây dựng văn hóa doanh nghiệp ngày càng tốt đẹp.

Ba là, xây dựng văn hóa sinh thái. Văn hóa sinh thái doanh nghiệp giúp chuyển đổi từ tăng trưởng truyền thống sang mô hình tiết kiệm tài nguyên, thân thiện với môi trường, phát triển kinh tế tuần hoàn và công nghiệp hóa kiểu mới. Dự án Ant Forest là ví dụ điển hình: Kết hợp hành vi giảm phát thải carbon của cá nhân với bảo vệ môi trường, khuyến khích người dùng tích lũy “năng lượng xanh” và đổi năng lượng thành cây ảo, sau đó đổi sang cây thật, biến ý tưởng bảo vệ môi trường thành kết quả cụ thể. Dự án tích cực phục hồi thảm thực vật ở vùng dễ tổn thương về sinh thái, áp dụng kỹ thuật trồng cây ít xâm lấn, nâng tỷ lệ sống của cây lên 90% và tiết kiệm 50% nước, tạo mô hình sinh thái bền vững. Với cơ chế “năm bên cùng xây dựng”, kết hợp

công nghệ, người dùng và tổ chức, Ant Forest tổng hợp hành vi cá nhân thành lợi ích sinh thái vĩ mô, hiện thực hóa việc “hòa giải giữa con người và thiên nhiên”.

Tóm lại, tinh thần phát triển xanh của doanh nhân không chỉ dẫn dắt doanh nghiệp thực hiện mô hình phát triển xanh, ít carbon, tuần hoàn, nâng cao hiệu quả kinh tế và lợi ích môi trường, mà còn góp phần lan tỏa rộng rãi quan điểm phát triển xanh trong toàn xã hội, thúc đẩy hình thành phương thức sản xuất và lối sống xanh, tăng cường ý thức trách nhiệm xã hội và năng lực cạnh tranh quốc tế của doanh nghiệp, đặt nền móng vững chắc cho sự phát triển bền vững của doanh nghiệp. Do đó, việc thúc đẩy bồi dưỡng tinh thần phát triển xanh cho doanh nhân là một mắt xích quan trọng nhằm thúc đẩy phát triển kinh tế chất lượng cao, hướng tới xây dựng văn minh sinh thái. Thông qua sự chỉ dẫn từ quan điểm về hệ thống tự nhiên, quan điểm về tự nhiên được con người hóa, quan điểm sinh thái tự nhiên của C.Mác, doanh nhân có thể thấu hiểu sâu sắc logic nội tại của sự cộng sinh hài hòa giữa con người và tự nhiên, tích cực khám phá con đường chuyển đổi xanh trong thực tiễn; từ đó có những đóng góp to lớn hơn vào tiến trình hiện đại hóa kiểu Trung Quốc ■

TÙ BÍCH DIỆP lược dịch
NGUYỄN THỊ THÙY LINH hiệu đính